

Müstəqil Azərbaycan Respublikası dünyanın harasında məskunlaşmasından asılı olmayaraq, bütün azərbaycanlıların mənəvi dayacağı, milli-mədəni maraqlarının ifadəçisidir. Bu gün dövlətimiz dünyada yaşayan azərbaycanlıların tarixi Vətəni, həmçinin siyasi mərkəzi kimi çıxış edir və hər zaman onların qarşılaşdığı çətinliklərin həllində yaxından iştirak etməyi özünün ali məqsədlərindən biri kimi dəyərləndirir. Dövlətimizin diqqət yetirdiyi digər bir mühüm istiqamət soydaşlarımız arasında mənəvi-ideoloji birliyin yaradılmasından, icmalar arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsindən və bu sahədə mövcud olan siyasi, psixoloji maneələrin aradan qaldırılmasından ibarətdir.

Azərbaycan xalqının milli-mədəni özünəməxsusluğunun, tarixi ənənələrə bağlılığının qorunub saxlanması diaspor quruculuğunun müasir mərhələsinin ən aktual məsələlərindən biridir. Tarixi Vətənlə əlaqələr məsələsi dünya

məsələlərin birgə müzakirəsi zərurətini nəzərə alaraq Dünya azərbaycanlılarının I qurultayının keçirilməsini reallaşdırdı.

2001-ci il noyabr ayının 9-10-da Bakıda keçirilən tədbirdə 36 ölkədən 200-dən çox təşkilatı təmsil

yeni mərhələyə qədəm qoyub, soydaşlarımızın təşkilatlanması, Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması, ölkəmizin təbliği istiqamətində mühüm əhəmiyyətli işlər görülüb.

Dövlət başçımızın "Biz istəyirik ki, dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi vətənləri ilə əlaqələri heç vaxt kəsməsinlər. Daim əlaqədə olsunlar, Azərbaycan ilə bağlı olsunlar. Beləliklə, onlar özlərini daha da rahat hiss edəcəklər. Belə olan halda Azərbaycan dövləti onlara daha da böyük dəstək verə biləcək" - fikri bu istiqamətdə qətiyyətli addımların atılmasına rəvac verib.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan diasporunun əldə etdiyi nailiyyətlərin sırasında 2004-cü ilin oktyabrında Moskvada Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin iştirakı ilə keçirilən

diyi uğurlu daxili və xarici siyasət sayəsində bu gün xaricdə yaşayan soydaşlarımızın fəaliyyəti diaspor təşkilatlarının koordinasiya dövrünə uyğun qurulur.

Bütün çətinliklərə baxmayaraq, xalqımızın milli sərvəti olan müstəqilliyin qorunub möhkəmləndirilməsi, milli və vətəndaş birliyinin təmin edilməsi, demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğunun həyata keçirilməsi, ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin bərqərar edilməsi Azərbaycanın intensiv inkişaf dövrünə qədəm qoymasına imkan verdi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətimizin inkişaf strategiyası böyük iqtisadi layihələrə, beynəlxalq və regional platformalara hədəfləndi. İqtisadi müstəqillik, güclü müasir ordu, milli həmrəylik və beynəlxalq səviyyədəki uğurlarımız Vətən mü-

Qalibiyyət

milli həmrəyliyə, milli birliyə söykənir

azərbaycanlılarının təşkilatlandırılmasının mühüm prinsiplərindəndir. Bu əlaqələrin möhkəmləndirilməsi yalnız mədəni, siyasi, psixoloji zəmində deyil, həm də iqtisadi aspektdə özünü göstərir. Diaspor quruculuğunun ən vacib istiqamətlərindən biri də soydaşlarımızın Vətənin maraqlarından irəli gələn proseslərdə daha fəal iştirakını təmin etməkdir.

Azərbaycan diasporunun müəssisə şəkli bir qüvvəyə çevrilməsi 1993-cü ildən sonrakı dövrə təsadüf edir. Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi və birliyi ulu öndərin qarşıya qoyduğu prioritet vəzifələrdən biri olmuşdur. Hələ 1991-ci ildə Naxçıvanda ümummilli liderin təşəbbüsü ilə 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü kimi elan edilmədi. Müdrik şəxsiyyət xalqın təkidli xahişi ilə Azərbaycana siyasi hakimiyyətə

qayıdırdı. 2001-ci il may ayının 23-də imzaladığı sərəncamla bu möhtəşəm məqsədin gerçəkləşdirilməsi istiqamətində qətiyyətli addım atıldı. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan həmvətənlərimizin doğma vətənləri ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onların arasında həmrəyliyin təmin olunması, habelə Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərinin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı

edən 406 nümayəndə və 63 qonaq iştirak etmişdir. Qurultayda Azərbaycan Respublikası 130-dan çox dövlət və ictimai qurumlardan, müxtəlif təşkilatlardan, 25 siyasi partiyadan 702 nümayəndə və 844 qonaq ilə təmsil olunmuşdur. Dünya azərbaycanlılarının I qurultayı xaricdə soydaşlarımızın ümumi məqsəd, vahid ideya ətrafında birləşməsi yolunda böyük addım, gələcəyə istiqamətlənmiş önəmli tədbirlərdən biri kimi yadda qaldı. Xaricdəki həmvətənlərimizlə sistemli iş aparılmasını təşkil etmək, soydaşlarımız arasında milli birliyi möhkəmləndirmək məqsədilə xüsusi dövlət qurumunun yaradılması ideyasının irəli sürülməsi qurultayın əsas qərarini təşkil edirdi.

2002-ci il iyulun 5-də ulu öndər Heydər Əliyev "Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında" Fərman imzaladı. Dünyaya azərbaycanlılarının I qurultayının keçirilməsi və Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təsis olunması ilə diaspor quruculuğunun gücləndirilməsi, xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın bir bayraq altında fəaliyyət göstərməsi yolunda qətiyyətli addım oldu.

Bu, bir həqiqətdir ki, Azərbaycana rəhbərlik edənlərin heç biri xaricdə yaşayan soydaşlarımızın problemlərinin həlli məsələsinə ümummilli lider Heydər Əliyev qədər önəm verməmişdi. Məhz dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişindən sonra bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər və qəbul edilən qanunvericilik aktları istər daxildə, istərsə də qürbətdə yaşayan soydaşlarımız arasında müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsinə və gələcəyinə inam, onların Vətənlə əlaqələrinin genişləndirilməsi üçün əlverişli şərait yaratdı.

Ölkəmizin diaspor siyasəti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə

Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin II qurultayını, 2006-cı il martın 16-da Bakıda keçirilən Dünya azərbaycanlılarının II qurultayını, 2007-ci il noyabrın 17-19-da Bakıda baş tutan türk dövlət və cəmiyyətlərinin XI dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlıq qurultayını, 2011-ci ilin 5-6 iyul tarixlərində Bakıda keçirilən Dünya azərbaycanlılarının III qurultayını, 2016-cı ilin 3-4 iyununda keçirilən IV qurultayı və digər tədbirləri qeyd etmək olar. Bu tədbirlərdə əsas məqsəd diaspor qarşısında duran vəzifələri müəyyən etmək, Azərbaycan lobbichiliyini keyfiyyətə yeni mərhələyə qaldırmaq, xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların sosial, mənəvi, iqtisadi fəaliyyətinə və diasporun müəssisə şəkli qüvvə kimi təşkilatlanmasına dəstək vermək, ölkəmiz haqqında əsl həqiqətlərin olduğu kimi çatdırılmasına maddi və mənəvi köməklik göstərmək olub.

Bu gün ölkəmizin maraqlarına xidmət edən lobbichiliyi istiqamətindəki fəaliyyətin uğurlarında, mədəniyyətimizin, milli-mənəvi dəyərlərimizin, adət-ənənələrimizin təbliği işində Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın əvəzedilməz xidmətləri xüsusi qeyd edilməlidir. Mehriban xanımın rəhbərliyi və təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi humanitar layihələr müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda, ayrı-ayrı dövlətlərdə və dini icmalarda ölkəmiz haqqında müsbət imicin formalaşdırılmasına böyük təsir göstərmişdir. Məhz bu layihələrin köməyi ilə ölkəmiz barədə həqiqətlər daha geniş yayılıb, Ermənistanın işğalçılıq siyasəti nəticəsində xalqımızın üzləşdiyi problemlər barəsində ətraflı məlumatlar verilib və nəticədə, soydaşlarımızın yaşadıkları ölkələrdə lobbichiliyinə münbit zəmin yaradılıb.

Dövlət başçımızın həyata keçir-

haribəsində qələbəmizi şərtləndirdi, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu ərazi bütövlüyümüzü təmin etdi. Xalqımızın 30 illik yurd həsrətinə son qoyuldu. Məhz milli birliyimiz, 50 milyon azərbaycanlının üçrəngli ay-ulduzlu bayrağa sarılaraq bir ədalət ətrafında bütövləşməsi döyüş ruhumuzu, qələbə əzmimizi yüksəltdi, tariximizin şanlı zəfər səhifəsi yazıldı. Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun hər qələbə sevinci dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq bütün həmvətənlərimizin də qəlblərində böyük qürur və iftixar hissi yaratdı.

Xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları, nüfuzlu alimlərimiz bəyanatlar yayaraq bu çətin günlərdə Azərbaycana, dövlətimizin başçısına öz dəstəyini ifadə etdi, ölkəmizin haqq işinin qalib gələcəyinə əminliklərini bildirdilər və dünya ictimaiyyətini Azərbaycanın ədalətli mövqeyini müdafiə etməyə çağırdılar. Eyni zamanda, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən minlərlə gənc soydaşımız, həkimlərimiz Azərbaycan Prezidentinə müraciət edərək ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi uğrunda vuruşmağa və xidmət etməyə hazır olduqlarını vurğulayırdılar. Ancaq bunlara ehtiyac yox idi. Çünki düşmənin öhdəsindən gəlməyə, onlara layiq olduqları yeri göstərməyə qadir olan güclü ordumuz var idi. Bu rəşadətli ordu 44 gün ərzində təcavüzkarı diz çökdürdü. Noyabrın 10-da Ermənistanın siyasi-hərbi rəhbərliyi təslim olduqlarını rəsmən etiraf etdi.

Bəli, bu gün ürəyi Vətənlə döyünən soydaşlarımızın sevincinin həddi-hüdudu yoxdur. Onlar yaşadıkları və fəaliyyət göstərdikləri ölkələrdə azərbaycanlı olmaqları ilə fəxr edir, qürur duyurlar.

Məhəmməd MƏMMƏDƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikası
Ədliyyə Nazirliyinin əməkdaşı.